

Finansrapport Kvam herad

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2016 1 januar til 31 desember

(Rapportdato 31. desember, utskrevet 11. januar 2017)

Innholdsfortegnelse

- [Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I](#)
- [Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II](#)
- [Side 5: Fordeling rentebinding](#)
- [Side 6: Finansreglementets krav og strategi](#)
- [Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko](#)
- [Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko](#)
- [Side 9: Utvikling i rentebindingstid](#)
- [Side 10: Utvikling i gjennomsnittsrente](#)
- [Side 11: Utvikling i lånegjeld](#)
- [Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden](#)
- [Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden](#)
- [Side 14: Motpartsoversikt lån](#)
- [Side 15: Motpartsoversikt rentebytteavtaler](#)
- [Side 16: Markedskommentar](#)
- [Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger](#)
- [Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader](#)
- [Appendiks II: Stamdataoversikt](#)

Forhold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og Kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kundernes eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er bruk bestre anslag på gitte tidspunkter som markedspriser i rapporten.

Historisk resultat i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og Kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

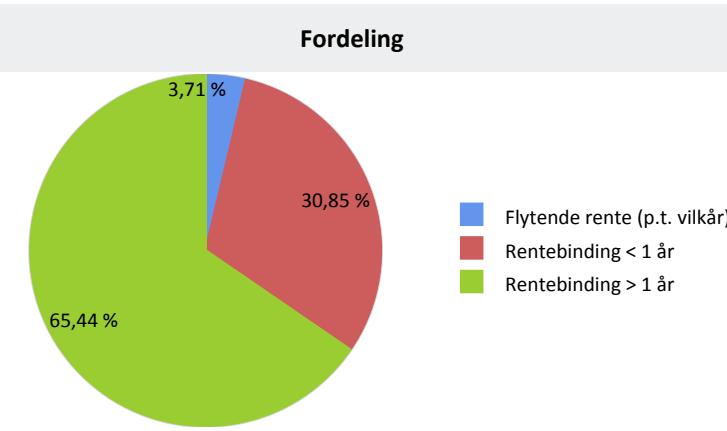
Nøkkeltall	31.12.2016	01.01.2016	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 979 601 085	Kr. 948 017 592	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	2,55 ÅR	2,39 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektede gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittsrente	2,09 %	2,34 %	Måltallet angir porteføljens vektede gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	6,23 ÅR	5,64 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektede gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringrisiko har porteføljen alt annet like.	

Oppsummering og nøkkeltall - del II

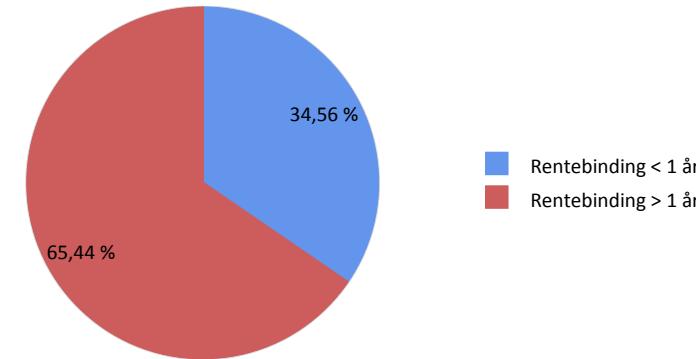
Nøkkeltall	31.12.2016	01.01.2016	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	34,56 %	34,81 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	25,12 %	29,82 %	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 3 385 968	Kr. 3 300 006	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	641 004 271	65,44 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	302 249 995	30,85 %
Sum rentebinding	943 254 266	96,29 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	36 346 819	3,71 %
SUM	979 601 085	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	641 004 271	65,44 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	338 596 814	34,56 %
SUM	979 601 085	100,00 %

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

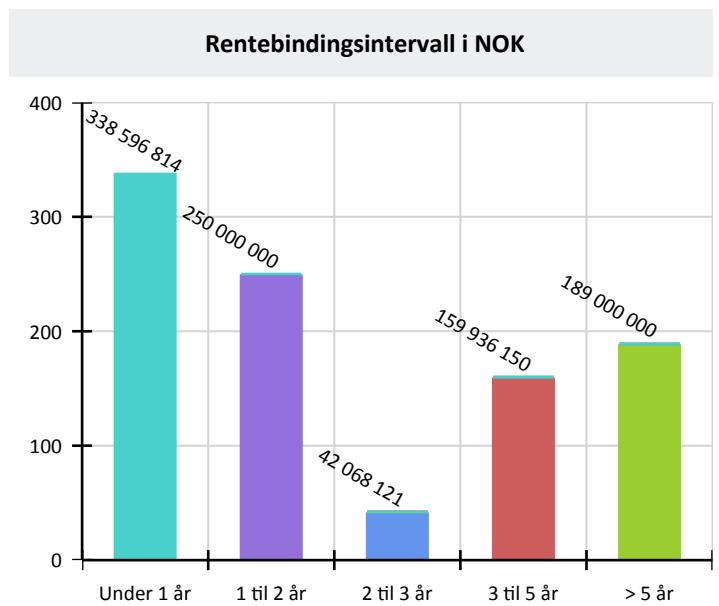
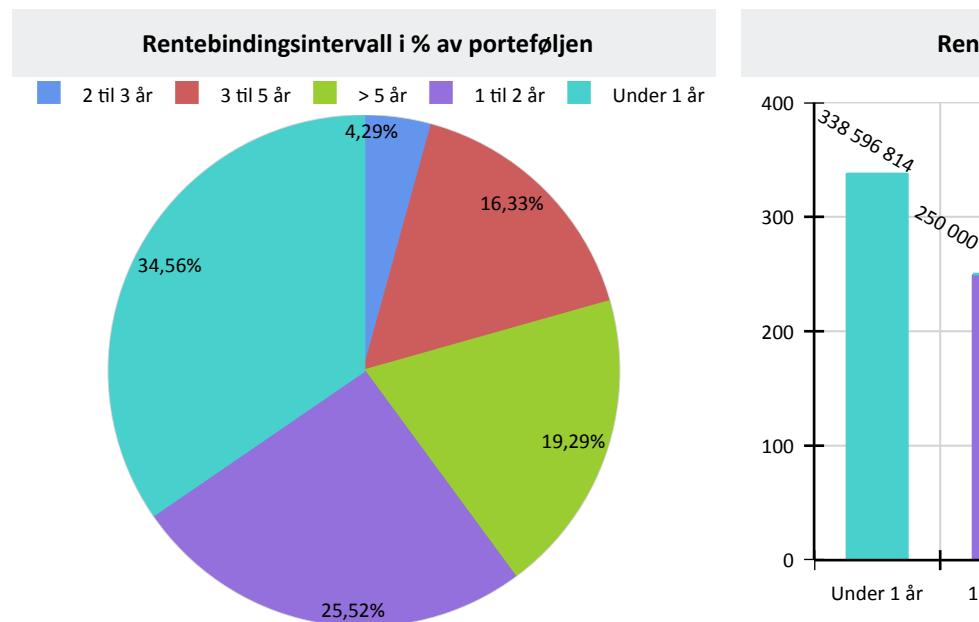
Finansreglementets krav og strategi

Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Innhente minst 2 konkurrerende tilbud ved refinansieringer og låneopptak	OK	
Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre forfall/renteregulering	OK	
Størrelse på enkeltlån, ingen enkeltlån skal utgjøre uforholdsmessig stor andel av total lånegjeld	OK	
Rapportering i henhold til gjeldende reglement og forskrift	OK	
Fordeling av låneopptak på flere långivere	OK	
Nye låneopptak tatt opp i tråd med reglene i Kommuneloven § 50	OK	

Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentar kun dersom det er avvik fra finansreglement.

Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	338 596 814	0,41	34,56%	34,56%	kr 3 385 968
1 til 2 år	250 000 000	1,52	25,52%	60,09%	kr 5 885 968
2 til 3 år	42 068 121	2,77	4,29%	64,38%	kr 6 306 649
3 til 5 år	159 936 150	3,22	16,33%	80,71%	kr 7 906 011
> 5 år	189 000 000	7,14	19,29%	100,00%	kr 9 796 011
SUM	979 601 085	2,55	100,00%		

Kommentar

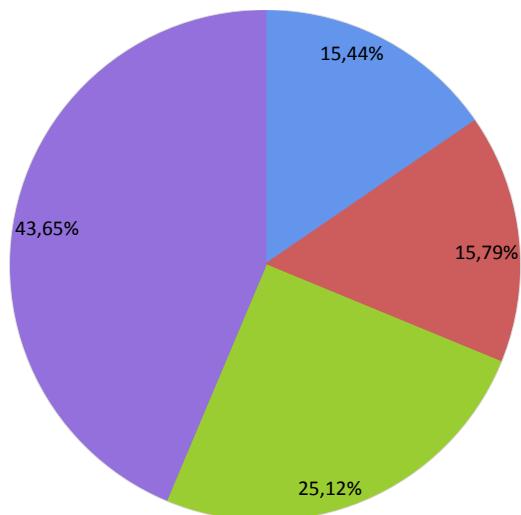
Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lønene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Porteføljer med rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Porteføljer med rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %-poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

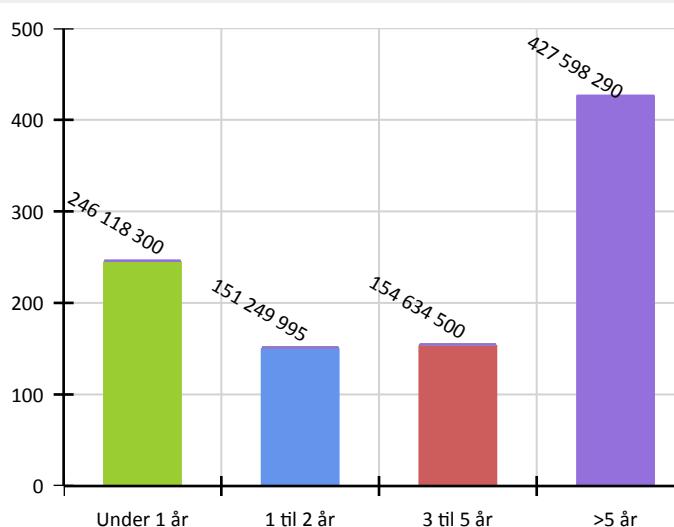
Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen	Kommentar
Under 1 år	246 118 300	0,42	25,12%	Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.
1 til 2 år	151 249 995	1,28	15,44%	
2 til 3 år	0	0,00	0,00%	Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.
3 til 5 år	154 634 500	3,20	15,79%	
>5 år	427 598 290	12,44	43,65%	
SUM	979 601 085	6,23	100,00%	Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.

Forfallsintervall i % av porteføljen

■ 1 til 2 år ■ 3 til 5 år ■ Under 1 år ■ >5 år

Forfallsintervall i NOK

Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.

Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.

Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.

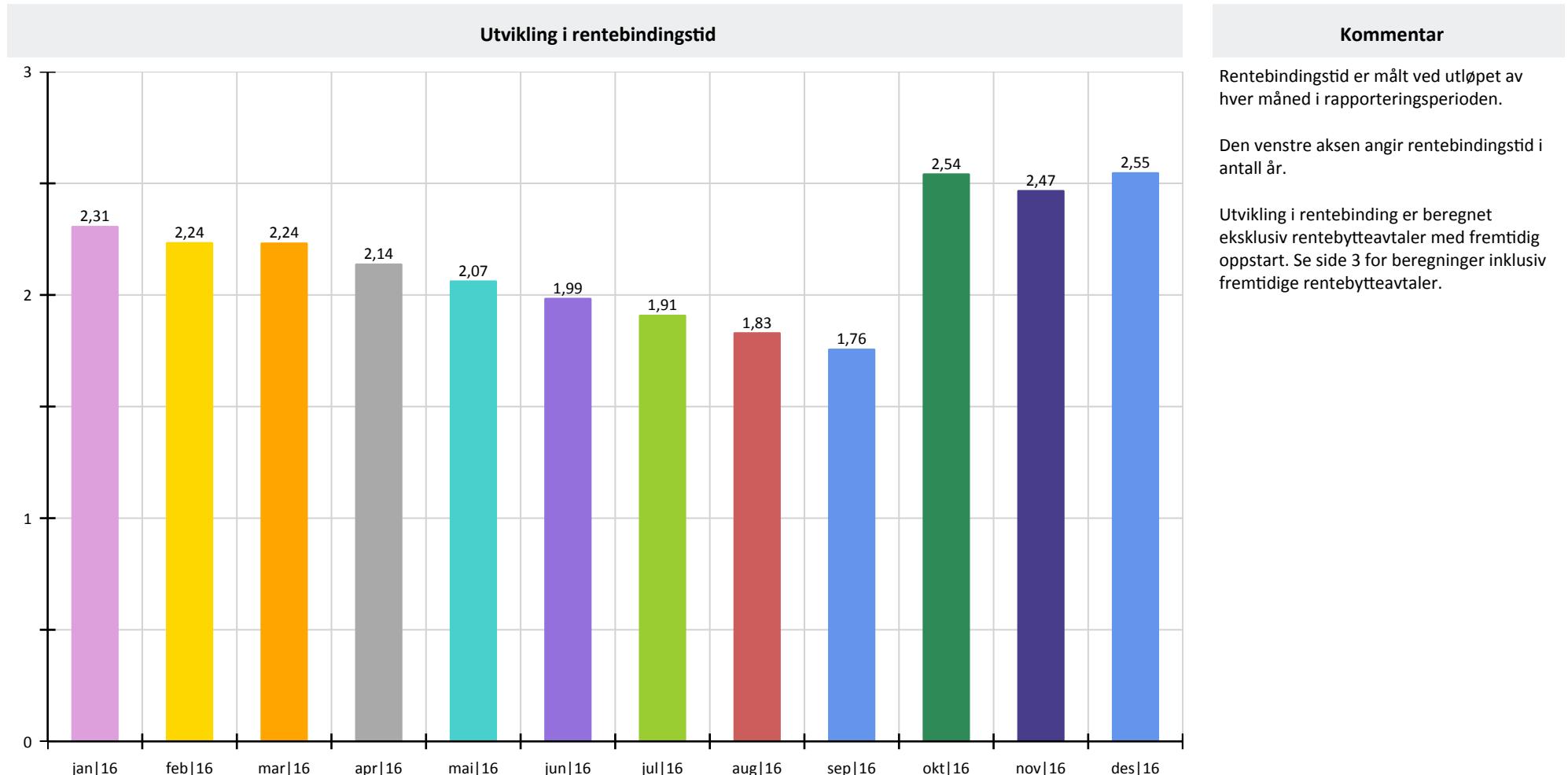
Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.

Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur.

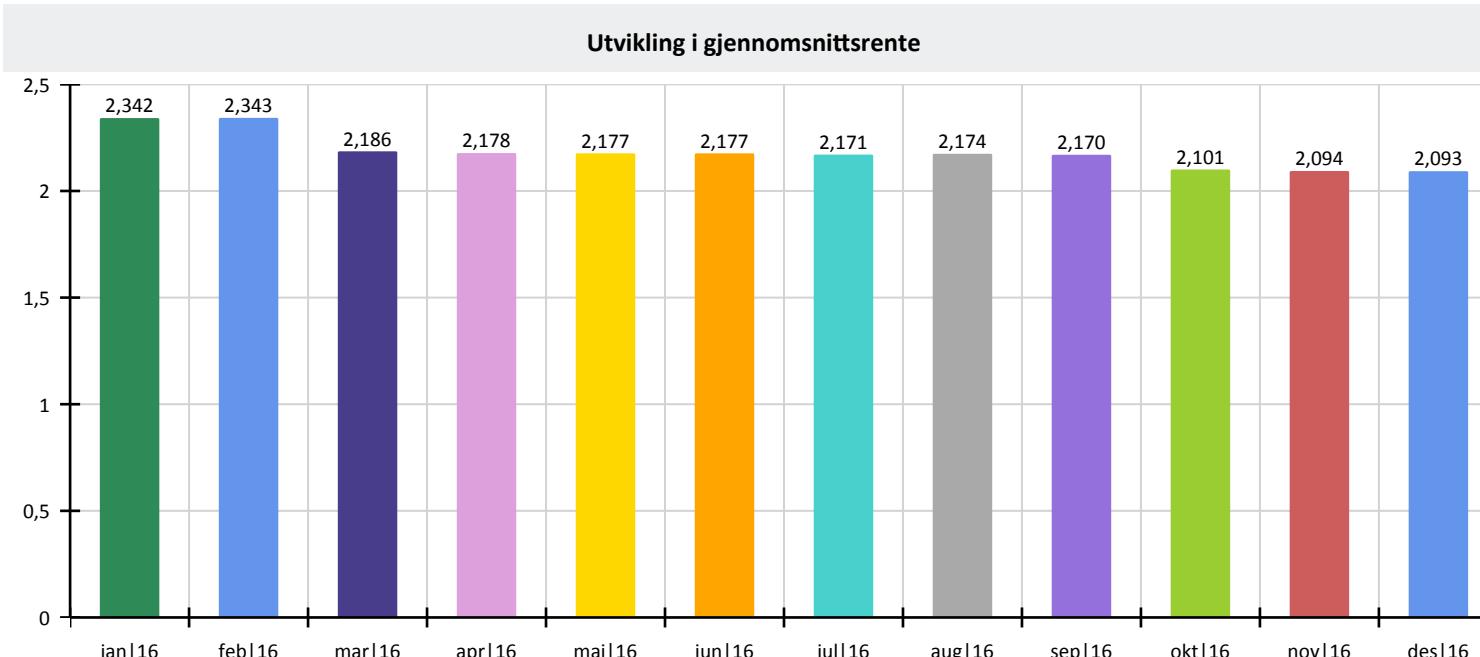
Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, – rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.

Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.

Utvikling i rentebindingstid

Utvikling gjennomsnittsrente

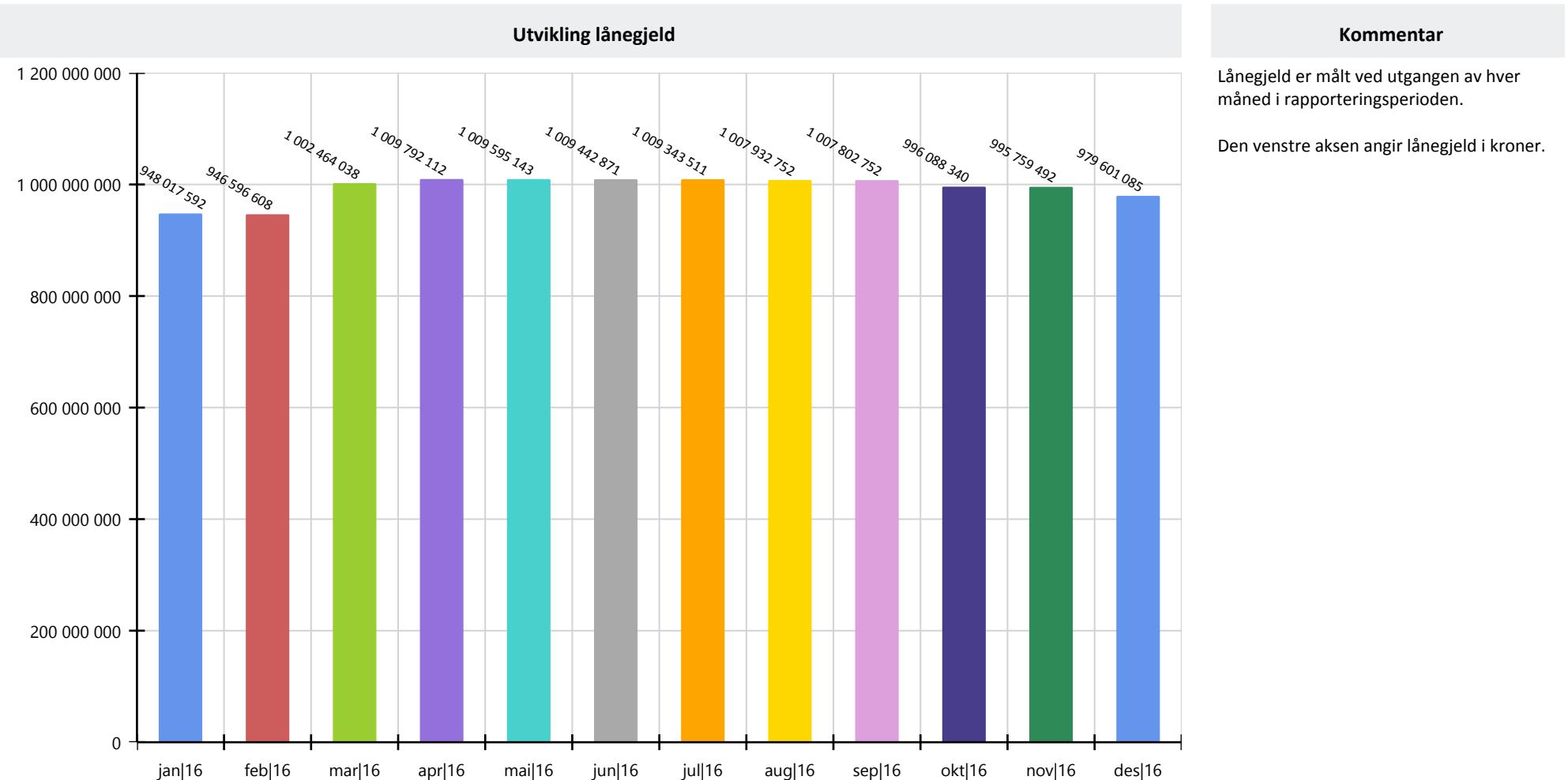
Kommentar

Vektet gjennomsnittsrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksen angir gjennomsnittsrente i %.

Porteføljen og markedsrenter		(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)						
Vektet gjennomsnittsrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År	
2,09 %		1,80 %	0,50 %	1,62 %	1,74 %	1,51 %	1,95 %	2,25 %
Markedsrenter og porteføljens betingelser		Ved utløpet av rapporteringsperioden						

Utvikling i lånegjeld

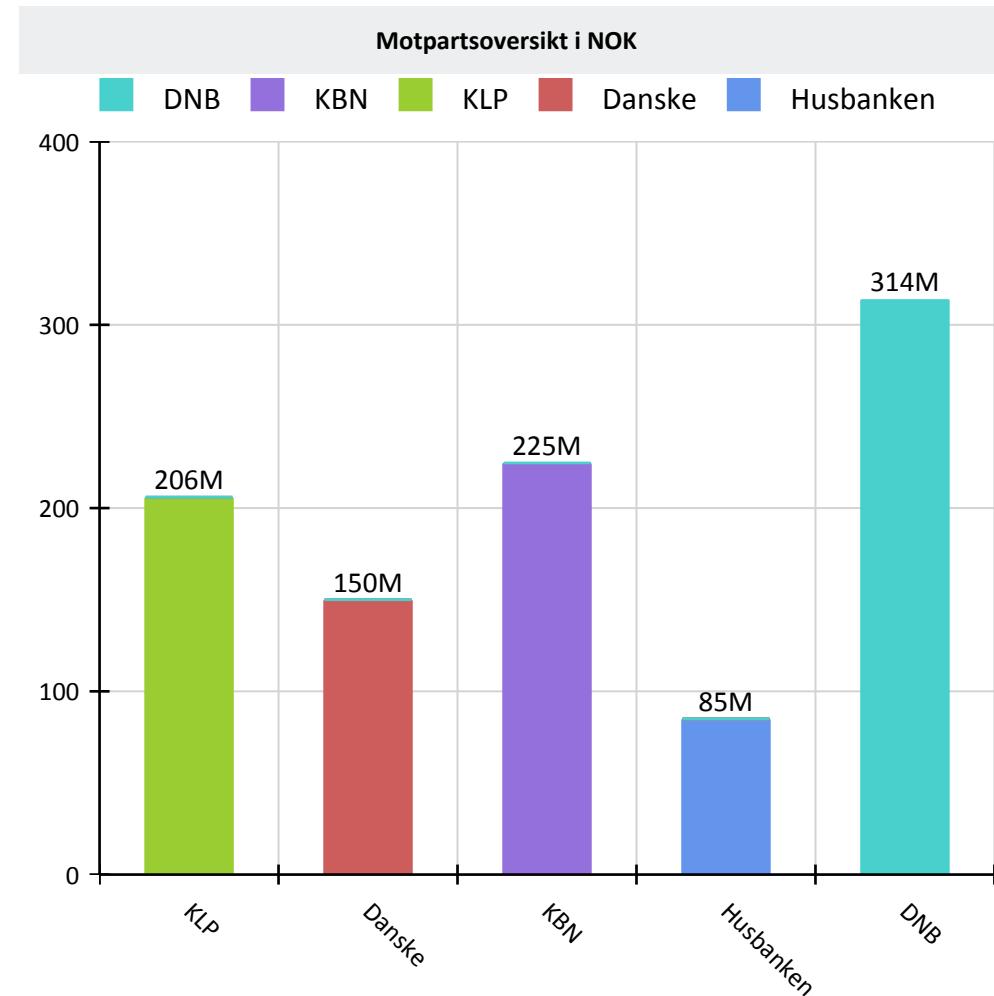
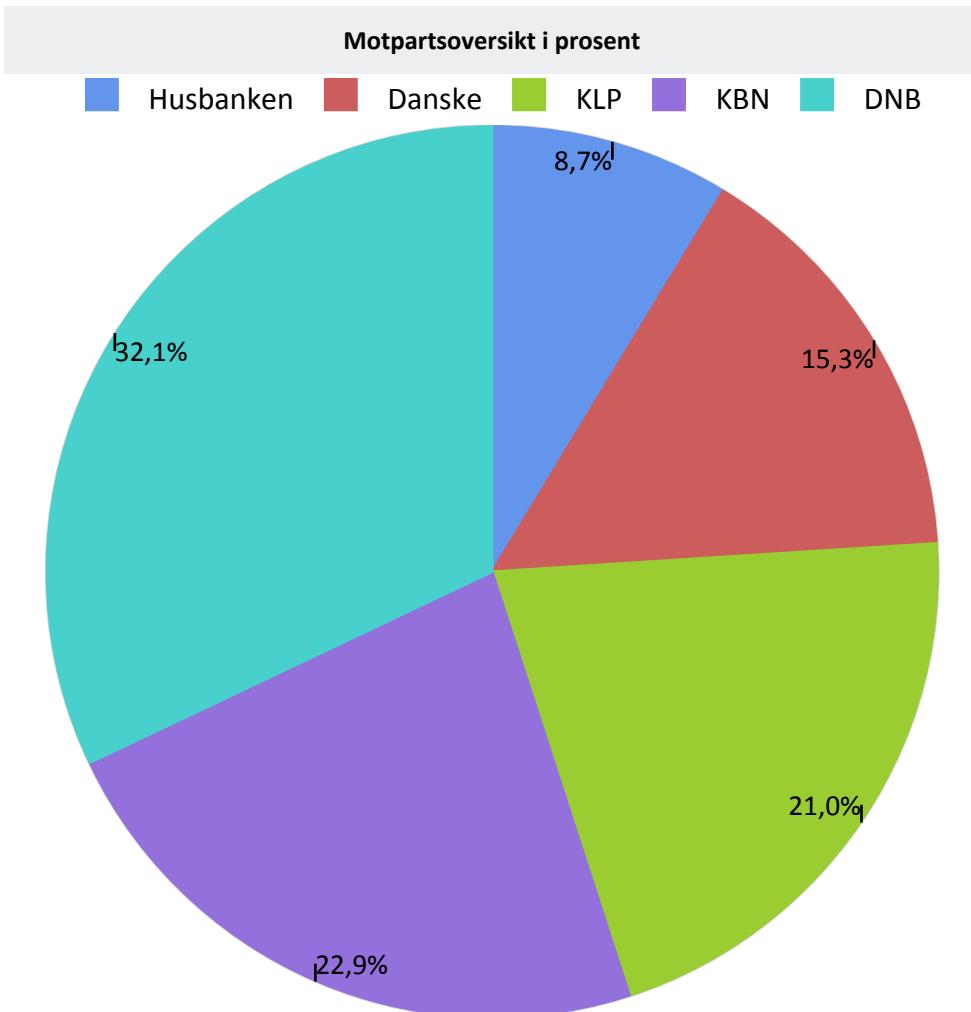
Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
Husbanken	01.01.2016	6 136 344	1,511	01.05.2029	13555026.B	
DNB	18.03.2016	164 000 000	1,280	17.03.2017	NO0010760119	
KBN	18.03.2016	56 000 000	1,217	28.10.2016	20160156	
Husbanken	11.04.2016	10 000 000	1,514	01.12.2016	13564079.10	
KBN	28.10.2016	120 000 000	2,080	30.10.2023	20160504	
Husbanken	01.11.2016	8 288 444	1,511	01.03.2036	13559304.10.B	
Husbanken	01.12.2016	15 000 000	1,385	01.10.2043	13560979.10.B	
Husbanken	01.12.2016	17 200 000	1,385	01.06.2045	13563069.10.B	
Husbanken	01.12.2016	9 868 121	1,385	01.05.2046	13564079.10.B	

Forfall og rentereguleringer i perioden

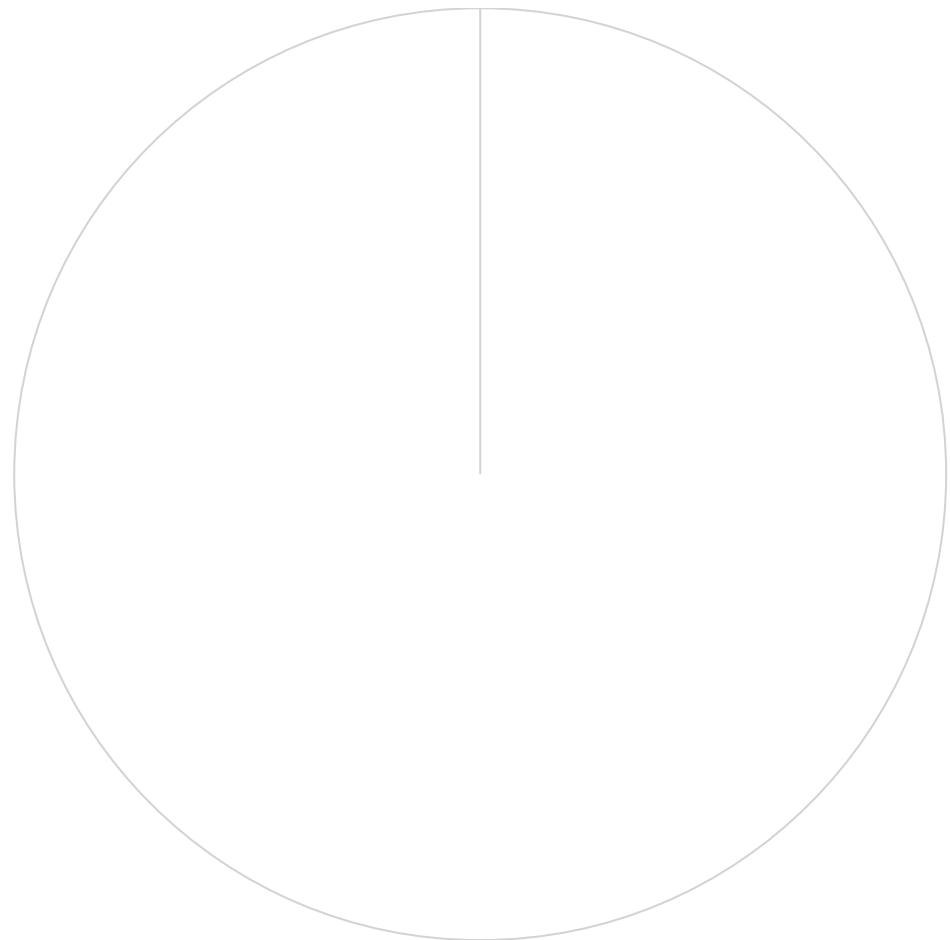
Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lønenummer	Kommentar
Husbanken	02.11.2009	6 136 344	3,100	01.01.2016	13555026	
Husbanken	01.04.2015	10 225	0,792	01.02.2016	13508133.F	
Nordea Mkts	18.09.2015	164 000 000	1,820	18.03.2016	NO0010745565	
KBN	18.03.2016	56 000 000	1,217	28.10.2016	20160156	
KBN	28.10.2011	64 000 000	3,650	28.10.2016	20080462	
Husbanken	07.02.2011	8 288 444	2,379	01.11.2016	13559304	
Husbanken	11.04.2016	9 868 121	1,514	01.12.2016	13564079.10	
Husbanken	08.05.2015	17 200 000	1,514	01.12.2016	13563069.10	
Husbanken	01.04.2015	16 666	1,514	01.12.2016	13521879.F	
Husbanken	06.09.2013	15 000 000	1,514	01.12.2016	13560979.10	

Motpartsoversikt lån

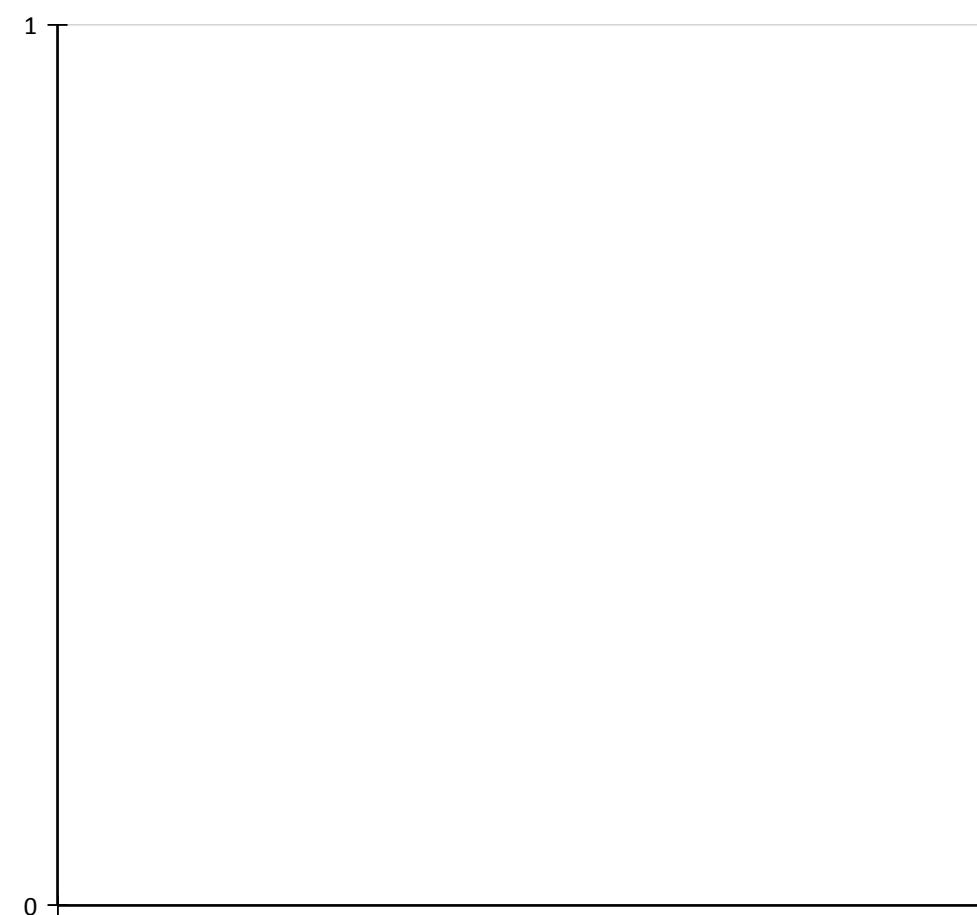

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

Motpartsoversikt i prosent

Motpartsoversikt i NOK

Dersom siden er tom, betyr det at kommunen ikke har aktive renteswapper.

Markedskommentar

MARKEDSKOMMENTAR DESEMBER 2016

Rentebildet i 2016 har i stor grad vært preget av geopolitiske hendelser; spesielt med BREXIT og presidentvalget i USA som fremste hendelser. Samtidig har vi vært vitne til at det stadig settes spørsmålstegn med hensyn til økonomisk vekst og utvikling i Kina og Europa. Sentralt står også innføringen av enda strengere kapitalkrav for forsikringsselskaper og banker, og hvordan dette påvirker markedet og prising av lån (sertifikater og obligasjoner).

USA

Sentralbanken i USA hevet styringsrentene den 14. desember, og antyder at den vil føre ut kjøp av lange obligasjoner i markedet. Dette har påvirket rentemarkedet i den forstand at både korte og lange renter har steget. 10-års statsobligasjoner har steget fra 1,37 % i juli til dagens 2,48 %, samtidig som USD har styrket seg; f. eks. mot NOK fra 7,90 til 8,70. New York-børsen (NYSE) har i desember også vært i «all time high», og Dow Jones-indeksen nærmer seg 20 000, opp ca. 14 % i år. Indeksen er opp 63 % de siste 5 år!

EUROPA

Europeiske sentralbanker har søkt å styre mot negative renter, og i skrivende stund ligger tysk 8-årig statsobligasjon på -0,08 %. Det betyr at man må betale den tyske stat i 8 år for å låne den penger. ECB vil søke å føre ut kjøp av obligasjoner, dvs. slutte å tilføre «billig» likviditet til bankene for på den måten å holde den økonomiske aktiviteten oppe. Bakteppet er at aktiviteten og veksten i USA og Europas økonomier er vidt forskjellige. USA er inne i en stabil vekstperiode, mens Europa sliter med å få fart på økonomien.

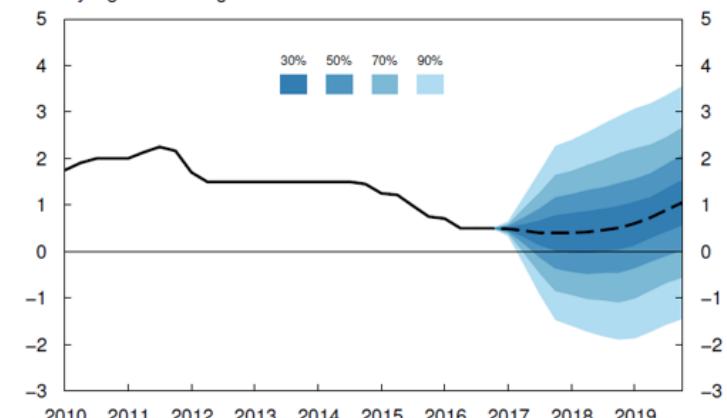
NORGE

I det norske markedet har vi sett både korte og lange renter øke i løpet av 2016. Markedet vurderer det slik at Norges Bank sin styringsrente har nådd bunnen med 0,50 %, men at denne vil bli holdt på dette nivået fremover i 2017, og at vi muligens ikke vil se en heving av styringsrenten før i 2018. En av grunnene til at vi ikke vil se lavere styringsrenter, er bruken av finanspolitiske virkemidler eller mer rettere sagt mer bruk av «oljepenger».

Til tross for dette ser vi at både de korte og lengre rentene stiger: 3 mnd. NIBOR ligger på 1,21 % og 5 års renteswap ligger på 1,59 %, 10 års renteswap er 1,99 %. Noe har sammenheng med årsskiftet og bankenes balansetilpasninger til nye kapitalkrav, men de lange rentene trekkes også opp av rentene i utlandet. Samtidig har kreditttillegget for kommuner blitt høyere, men vi forventer at dette vil «normalisere» seg gradvis over nyttår. Vi venter videre at de korte lånerentene for kommunene i første tertial 2017 vil holde seg på 1,10 – 1,40 % avhengig av løpetid (1-12 mnd.), mens 5 års-renten vil ligge mellom 1,75 – 2,00 %.

Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg, 31. desember 2016

Figur 2.2a Anslag på styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2019²⁾

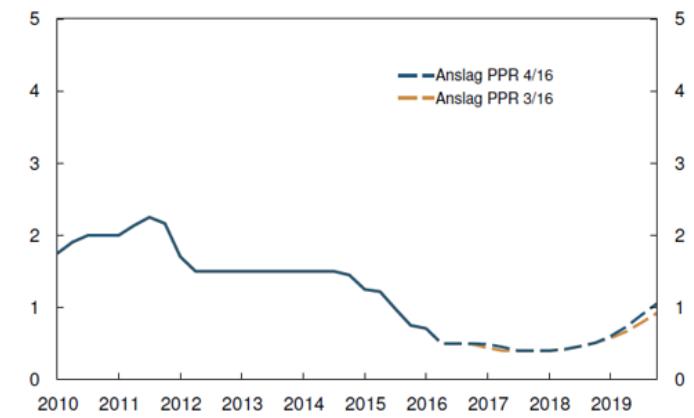

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Usikkerhetsviften for styringsrenten tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.

2) Anslag for 4. kv. 2016 – 4. kv. 2019 (stiplet).

Kilde: Norges Bank

Figur 2.24 Styringsrenten i referansebanen. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2019¹⁾

1) Anslag for 4. kv. 2016 – 4. kv. 2019 (stiplet).

Kilde: Norges Bank

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektede gjennomsittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skynde penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kreditrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kreditrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kurset på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktusjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettlig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørsrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kreditrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markedslass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgeld x kupong.

P.t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginer som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallele endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenton en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko før økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktusjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittsrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Gjeldsbrevlån									
Lån	20040073	KBN	4 634 500	-130 594	1,800	0,000	1,800	83 421	0,47 %
Lån	20080068.C	KBN	100 000 000	-1 073 025	1,539	0,000	1,539	1 539 000	10,21 %
Lån	20160504	KBN	120 000 000	-422 933	2,080	0,000	2,080	2 496 000	12,25 %
Lån	8317.52.72022	KLP	55 000 000	-603 075	3,060	0,000	3,060	1 683 000	5,61 %
Lån	8317.53.14906	KLP	82 000 000	-400 160	2,880	0,000	2,880	2 361 600	8,37 %
Lån	8317.53.46069	KLP	69 000 000	-695 654	3,050	0,000	3,050	2 104 500	7,04 %
			430 634 500	-3 325 442				10 267 521	43,96 %
Hovedbok, Husbanken - Innlån									
Lån	13542663	Husbanken	1 249 995	-3 931	1,887	0,000	1,887	23 587	0,13 %
Lån	13945068.F	Husbanken	118 300	-442	1,514	0,000	1,514	1 791	0,01 %
			1 368 295	-4 373				25 378	0,14 %
Hovedbok, Husbanken - Startlån									
Lån	13560979.20	Husbanken	3 750 000	-13 999	1,514	0,000	1,514	56 775	0,38 %
Lån	13560084	Husbanken	8 965 516	-33 470	1,514	0,000	1,514	135 738	0,92 %
Lån	13551919	Husbanken	2 700 000	-8 325	3,700	0,000	3,700	99 900	0,28 %
Lån	13550234	Husbanken	3 985 015	-36 042	3,700	0,000	3,700	147 446	0,41 %
Lån	13547281	Husbanken	3 251 135	-18 120	2,280	0,000	2,280	74 126	0,33 %
Lån	13561691.10	Husbanken	5 000 000	-31 833	1,514	0,000	1,514	75 700	0,51 %
Lån	13555026.B	Husbanken	5 681 800	-14 348	1,511	0,000	1,511	85 852	0,58 %
Lån	13559304.10.B	Husbanken	8 196 703	-10 519	1,511	0,000	1,511	123 852	0,84 %
Lån	13560979.10.B	Husbanken	15 000 000	-17 645	1,385	0,000	1,385	207 750	1,53 %
Lån	13563069.10.B	Husbanken	17 200 000	-20 232	1,385	0,000	1,385	238 220	1,76 %
Lån	13564079.10.B	Husbanken	9 868 121	-11 608	1,385	0,000	1,385	136 673	1,01 %
			83 598 290	-216 141				1 382 032	8,53 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010674625	Danske	150 000 000	-3 125 548	2,870	0,000	2,870	4 305 000	15,31 %
Lån	NO0010732027	DNB	150 000 000	-2 005 292	1,615	0,000	1,615	2 422 500	15,31 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010760119	DNB	164 000 000	-1 662 106	1,280	0,000	1,280	2 099 200	16,74 %
			464 000 000	-6 792 946			8 826 700		47,37 %
		Total:	979 601 085	-10 338 901			20 501 631		100,00 %

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dat
Hovedbok, Gjeldsbrevlån						
Kvam - KBN - Lån flyt - PT	20040073	15.02.2025	4 634 500	0,47 %	1,800	
Kvam - KBN - Fast 3 ÅR - 20.11.18	20080068.C	20.04.2038	100 000 000	10,21 %	1,539	20.11.2018
Kvam - KBN - Fast 7ÅR - 30.10.23	20160504	30.10.2023	120 000 000	12,25 %	2,080	30.10.2023
Kvam - KLP - Lån fastrente - 22.08.17	8317.52.72022	22.08.2042	55 000 000	5,61 %	3,060	22.08.2017
Kvam - KLP - Lån fastrente - 30.10.17	8317.53.14906	30.10.2017	82 000 000	8,37 %	2,880	30.10.2017
Kvam - KLP - Fast 10ÅR - 3,05% - 02.09.24	8317.53.46069	02.09.2024	69 000 000	7,04 %	3,050	02.09.2024
				430 634 500	43,96 %	2,384
Hovedbok, Husbanken - Innlån						
Kvam - HB - Etableringslån	13542663	01.08.2020	1 249 995	0,13 %	1,887	01.09.2017
Kvam - HB - Oppføringslån	13945068.F	01.04.2017	118 300	0,01 %	1,514	01.01.2017
				1 368 295	0,14 %	1,855
Hovedbok, Husbanken - Startlån						
Kvam - HB - Startlån	13560979.20	01.10.2043	3 750 000	0,38 %	1,514	01.01.2017
Kvam - HB - Startlån	13560084	01.10.2042	8 965 516	0,92 %	1,514	01.01.2017
Kvam - HB - Startlån	13551919	01.06.2030	2 700 000	0,28 %	3,700	01.01.2021
Kvam - HB - Startlån	13550234	01.07.2034	3 985 015	0,41 %	3,700	01.01.2021
Kvam - HB - Startlån	13547281	01.07.2028	3 251 135	0,33 %	2,280	01.09.2022
Kvam - HB - Startlån	13561691.10	01.02.2045	5 000 000	0,51 %	1,514	01.01.2017
Kvam - HB - Flytende	13555026.B	01.05.2029	5 681 800	0,58 %	1,511	01.01.2017
Kvam - HB - Startlån	13559304.10.B	01.03.2036	8 196 703	0,84 %	1,511	01.01.2017
Kvam - HB - Startlån	13560979.10.B	01.10.2043	15 000 000	1,53 %	1,385	01.12.2019
Kvam - HB - Startlån	13563069.10.B	01.06.2045	17 200 000	1,76 %	1,385	01.12.2019
Kvam - HB - Startlån	13564079.10.B	01.05.2046	9 868 121	1,01 %	1,385	01.12.2019
				83 598 290	8,53 %	1,653
Hovedbok, Verdipapirmarkedet						
Kvam - Danske - Obligasjon - 10.04.18	NO0010674625	10.04.2018	150 000 000	15,31 %	2,870	10.04.2018
Kvam - DNB - Fastrente 5ÅR - 03.03.20	NO0010732027	03.03.2020	150 000 000	15,31 %	1,615	03.03.2020
Kvam - DNB - SRT 12MND - 17.03.17	NO0010760119	17.03.2017	164 000 000	16,74 %	1,280	17.03.2017

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Verdipapirmarkedet			464 000 000	47,37 %	1,902	
		Total:	979 601 085	100,00 %	2,093	